

IZVJEŠĆE ZA 2013.

**PRIRODNO KRETANJE U
HRVATSKOJ U 2013. GODINI**

**HRVATSKI ZAVOD
ZA JAVNO ZDRAVSTVO**

Zagreb, 2014.

**HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
SLUŽBA ZA JAVNO ZDRAVSTVO**

IZVJEŠĆE ZA 2013.

**PRIRODNO KRETANJE U HRVATSKOJ
U 2013. GODINI**

*NATURAL TREND IN CROATIA
IN 2013*

Autor:

Doc. dr. sc. Urelija Rodin, dr. med.

Suradnica:

Dubravka Belić, viši statističar

Grafička priprema:

Mario Hemen, ing.

Zagreb, 2014.

Prirodno kretanje u Hrvatskoj u 2013. godini

Već tri desetljeća Hrvatsku možemo ubrojiti u niskonatalitetne zemlje, čija je stopa rađanja oko 9 na 1000 stanovnika u zadnjih desetak godina. Od 1991. godine u Hrvatskoj bilježimo više umrlih nego rođenih, odnosno „prirodni pad“ stanovništva (tablica 1.).

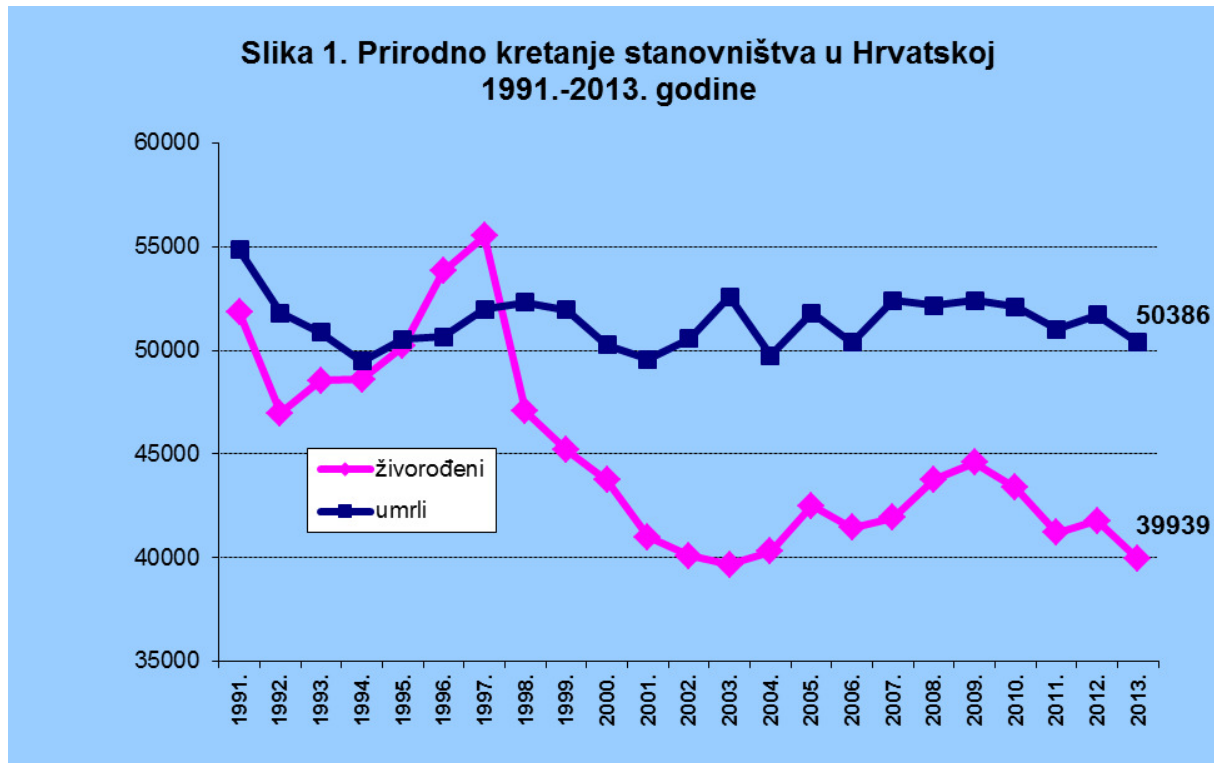
Tablica 1. PRIRODNO KRETANJE STANOVNIŠTVA U HRVATSKOJ OD 1991. DO 2013. GODINE

GODINA	BROJ ŽIVOROĐENIH	BROJ UMRLIH	PRIRODNO KRETANJE
1991.	51.829	54.832	- 3.003
1992.	46.970	51.800	- 4.830
1993.	48.535	50.846	- 2.311
1994.	48.584	49.482	- 898
1995.	50.182	50.536	- 354
1996.	53.811	50.636	3.175
1997.	55.501	51.964	3.537
1998.	47.068	52.311	- 5.243
1999.	45.179	51.953	- 6.774
2000.	43.746	50.246	- 6.500
2001.	40.993	49.552	- 8.559
2002.	40.094	50.569	-10.475
2003.	39.668	52.575	-12.907
2004.	40.307	49.756	- 9.449
2005.	42.492	51.790	- 9.298
2006.	41.446	50.378	- 8.932
2007.	41.910	52.367	-10.457
2008.	43.753	52.151	- 8.398
2009.	44.577	52.414	- 7.837
2010.	43.361	52.096	- 8.735
2011.	41.197	51.019	- 9.822
2012.	41.771	51.710	- 9.939
2013.	39.939	50.386	-10.447

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku. Priopćenje. Zagreb, 22.07.2013; ISSN 1330-0350

Napomena: Od 1998. godine, prema EUROSTAT metodologiji, u živorođene i umrle se ubraja stalno stanovništvo i svi koji imaju prebivalište na području RH jednu godinu ili dulje.

U 2013. godini živorođeno je 39.939 djece, a umrlo 50.386 osoba (slika 1.). I ove godine je zabilježen prirodni pad stanovništva (2013. godina -10.447), ali razlika između živorođenih i umrlih je za 508 umrlih više nego u 2012. godini (-9.939). Natalitetna stopa je u 2013. godini iznosila 9,4/1000 stanovnika (u 2012. natalitetna stopa je bila 9,8), a mortalitetna 11,8/1000 stanovnika (u 2012. mortalitetna stopa 12,1) – tablica 2.

Tablica 2. NATALITET, MORTALITET, PRIRODNO KRETANJE TE OPĆA STOPA FERTILITETA OD 1991. DO 2013. GODINE

GODINA	STOPA ROĐENIH	STOPA UMRLIH	PRIRODNI PRIRAST	OPĆA STOPA FERTILITETA
1991.	10,8	11,4	-0,6	45,1
1992.	10,5	11,6	-1,1	42,9
1993.	10,8	11,4	-0,5	44,3
1994.	10,9	11,1	-0,2	44,4
1995.	11,2	11,3	-0,1	45,7
1996.	12,0	11,3	0,7	49,5
1997.	12,1	11,4	0,8	50,2
1998.	10,5	11,6	-1,2	43,3
1999.	9,9	11,4	-1,5	41,0
2000.	10,0	11,5	-1,5	41,4
2001.	9,2	11,2	-1,9	38,0
2002.	9,0	11,4	-2,4	37,1
2003.	8,9	11,8	-2,9	36,7
2004.	9,1	11,2	-2,1	37,3
2005.	9,6	11,7	-2,1	39,6
2006.	9,3	11,3	-2,0	39,0
2007.	9,4	11,8	-2,4	39,8
2008.	9,9	11,8	-1,9	41,8
2009.	10,1	11,8	-1,8	42,6
2010.	9,8	11,8	-2,0	42,2
2011.	9,4	11,6	-2,2	40,4
2012.	9,8	12,1	-2,3	43,4
2013.	9,4	11,8	-2,4	41,8

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku. Priopćenje. Zagreb, 22.07.2014; ISSN 1330-0350
Stope za 2013. godinu izračunate su prema procjeni broja stanovnika sredinom 2013.g.

Prirodno kretanje prema županijama u 2013. godini

Na 100 umrlih u Hrvatskoj je 79 živorođenih. Prvi put od 1991. godine niti jedna županija nije imala pozitivan prirodni prirast. Više od 1000 umrlih u odnosu na broj živorođenih je u Sisačko-moslavačkoj županiji (-1116), slijede Osječko-baranjska (-1039) i Primorsko-goranska županija (-1018). Najniži vitalni indeks je u Ličko-senjskoj županiji (47 živorođenih na 100 umrlih), Sisačko-moslavačkoj (54,5 živorođenih na 100 umrlih) i Karlovačkoj županiji (56,7 živorođenih na 100 umrlih).

Tablica 3. ŽIVOROĐENI, MRTVOROĐENI, UMRILI, PRIRODNO KRETANJE I VITALNI INDEKS PO ŽUPANIJAMA U 2013. GODINI

Županija	Živorodeni	Mrtvorodeni	Umrli	Prirodno kretanje	Vitalni indeks (živorođeni na 100 umrlih)
Grad Zagreb	8.254	29	8.360	-106	98,7
Zagrebačka	3.077	18	3.505	-428	87,8
Krapinsko-zagorska	1.152	4	1.882	- 730	61,2
Sisačko-moslavačka	1.337	4	2.453	- 1116	54,5
Karlovačka	1.048	1	1.849	-801	56,7
Varaždinska	1.519	4	2.154	- 635	70,5
Koprivničko-križevačka	1.113	4	1.456	- 343	76,4
Bjelovarsko-bilogorska	1.092	7	1.725	- 633	63,3
Primorsko-goranska	2.422	7	3.440	-1.018	70,4
Ličko-senjska	396	4	842	- 446	47,0
Virovitičko-podravska	790	4	1.172	- 382	67,4
Požeško-slavonska	703	5	1.008	- 305	69,7
Brodsko-posavska	1.512	10	1.917	-405	78,9
Zadarska	1.688	6	1.787	-99	94,5
Osječko-baranjska	2.786	6	3.825	- 1.039	72,8
Šibensko-kninska	890	-	1.452	-562	61,3
Vukovarsko-srijemska	1.593	4	2.261	- 668	70,5
Splitsko-dalmatinska	4.313	13	4.590	-277	94,0
Istarska	1.801	7	2.167	- 366	83,1
Dubrovačko-neretvanska	1.252	3	1.314	-62	95,3
Međimurska	1.201	4	1.227	-26	97,9
HRVATSKA	39.939	144	50.386	- 10.447	79,3

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku. Priopćenje. Zagreb, 22.07.2013; ISSN 1330-0350

Natalitet i očekivano trajanje života prema podacima „Zdravlje za sve“ baze Svjetske zdravstvene organizacije

Trend pada nataliteta prisutan je u cijeloj Europi, a usporedba s prosjekom Europske Unije (10,3) pokazuje da Republika Hrvatska ima nešto nižu stopu. Prema „Zdravlje za sve“ bazi podataka Svjetske zdravstvene organizacije (podaci iz travnja 2014. godine za 2011. ili 2012. godinu), većina EU članica ima natalitetnu stopu 9-10/1.000 stanovnika, kao i nekoliko drugih zemalja koje pripadaju SZO Europskoj regiji. Najniži je natalitet u Njemačkoj (8,2), Bosni i Hercegovini (8,3), Portugalu (8,5) i Italiji (8,8). Najviši natalitet u SZO Europskoj regiji je u Turkmenistanu (30,4), slijede ga Tadžikistan (27,8),

Kirgistan (27,1) i Kazahstan (22,7). U Europskoj uniji je najviši natalitet u Irskoj (15,8), zatim Velikoj Britaniji (12,9) i Francuskoj (12,4).

Prema podacima DZS za 2013. godinu, u Hrvatskoj je očekivano trajanje života pri rođenju za oba spola iznosilo 77,2 godine, za žene 80,2 godine, a za muškarce 74,2 godina (tablica 4.). Prema „Zdravlje za sve“ bazi podataka Svjetske zdravstvene organizacije (travanj 2014.) za 2012. godinu, prosjek očekivanog trajanja života pri rođenju za zemlje EU-a je za oba spola zajedno 80,33 godine, samo za muškarce 77,37 godina, a za žene 83,19 godina (travanj 2014, za 2011. godinu). Najviše očekivano trajanje života u Europskoj uniji imaju Italija (82,50), Španjolska (82,45), Cipar (82,01) i Francuska (81,98), a najniže Litva (73,57, Latvija (73,70), Rumunjska (73,83) i Bugarska (73,82). Najniže očekivano trajanje života u SZO Europskoj regiji je u Kazahstanu (68,6), Ruskoj federaciji (69) i Kirgistanu (69,5), a za neke zemlje koje imaju najviši natalitet (Turkmenistan i Tadžikistan) nema dostupnih pokazatelja.

Tablica 4. OČEKIVANO TRAJANJE ŽIVOTA PRI ROĐENJU U HRVATSKOJ ZA RAZDOBLJE OD 1991. DO 2013. GODINE

Godina	oba spola	muški	žene
1991.	70,99	66,05	76,21
1993.	72,64	68,53	76,72
1995.	73,29	69,30	77,21
1997.	72,62	68,61	76,47
1999.	72,83	68,92	76,55
2000.	73,00	69,12	76,68
2001.	74,65	71,03	78,17
2002.	74,85	71,21	78,40
2003.	74,73	71,17	78,23
2004.	75,66	72,13	79,08
2005.	75,44	71,90	78,92
2006.	76,01	72,55	79,37
2007.	75,80	72,30	79,20
2008.	76,14	72,51	79,73
2009.	76,43	73,03	79,80
2010.	76,86	73,62	80,01
2011.	77,26	73,98	80,43
2012.	77,39	73,98	80,72
2013.*	77,2	74,2	80,2

Izvor podataka: Zdravlje za sve - baza podataka SZO, Svjetska zdravstvena organizacija
Izvor podataka: * Državni zavod za statistiku